

B-VCA 1

2e EDITIE

Inhoud

HOOFDSTUK 1	Arbeidsomstandigheden	2
HOOFDSTUK 2	Veiligheid	14
HOOFDSTUK 3	Werkvergunning	27
HOOFDSTUK 4	Brand	32
HOOFDSTUK 5	Giftige stoffen	41
HOOFDSTUK 6	Handgereedschappen en machines	57
HOOFDSTUK 7	Elektriciteit	74
HOOFDSTUK 8	Tillen	90
HOOFDSTUK 9	Valgevaar	106
HOOFDSTUK 10	Persoonlijke beschermingsmiddelen	127

HOOFDSTUK 1

Arbeidsomstandigheden

Dit leer je in dit hoofdstuk.

1.	Je kunt uitleggen wat arbeidsomstandigheden, rechten en plichten op het werk, de Arbowet, de Inspectie SZW en de arbodienst zijn.

OPDRACHT 1

Je baas vraagt je om de dakgoten van de werkplaats schoon te maken.
Het is hoog. Dus je moet een ladder gebruiken.
Maar de ladder is kapot. Een trede van de ladder is gebroken.
Je baas zegt dat dit niet erg is.
'Dan sla je die trede maar over als je de ladder beklimt', zegt hij.

Is het schoonmaken van de dakgoot veilig? Leg je antwoord uit.

Ga je de dakgoot schoonmaken? Leg je antwoord uit.

ARBEIDSOMSTANDIGHEDEN

Arbeidsomstandigheden zijn de omstandigheden op je werk. Dus:

VEILIGHEID

Je werk moet veilig zijn.

GEZONDHEID

Je werk moet gezond zijn. En je hoeft niet te werken als je ziek bent.

WELZIJN

Je werk moet prettig zijn.

OPDRACHT 2

Wat zijn arbeidsomstandigheden?

Schrijf 3 situaties op die horen bij arbeidsomstandigheden.

1. _____
2. _____
3. _____

OPDRACHT 3

Zoek op je opleiding voorbeelden van veiligheid, gezondheid en welzijn.

Vul de tabel in. Er is al 1 voorbeeld ingevuld. Bedenk zelf nog 2 voorbeelden.

Zet erbij of het gaat om positieve (+) en negatieve (-) voorbeelden.

Arbeidsomstandigheden

Veiligheid	Gezondheid	Welzijn
De vloer in de gang is glad. Je glijdt er makkelijk uit. (-)	Je mag op de opleiding niet roken. (+)	Je mag elkaar niet pesten. (+)

VERPLICHTINGEN VAN DE WERKGEVER

De **werkgever** is verplicht om te zorgen voor goede arbeidsomstandigheden.

Plichten zijn dingen die je moet doen. De werkgever moet:

- de risico's van het werk vaststellen
Dat doet de werkgever in een risico-inventarisatie en -evaluatie.
- een plan maken om de risico's kleiner te maken
Dit plan bespreekt de werkgever met de werknemers.

- ongevallen en bijna-ongevallen opschrijven
 - vertellen over de gevaren op het werk
 - ernstige ongelukken melden bij de [Inspectie SZW](#)
De Inspectie SZW controleert of bedrijven zorgen voor goede arbeidsomstandigheden.
 - zorgen dat de werknemers niet ziek worden door het werk
 - zorgen dat iedereen veilig kan werken
 - de werkplek aanpassen aan de werknemers
 - zorgen dat werknemers zich prettig voelen op het werk
- Ze kunnen een praatje met elkaar maken. En ze hebben afwisseling in hun werk.

OPDRACHT 4

Bespreek de plichten van de werkgever met elkaar.

Maak een top 5.

Zet de belangrijkste plicht bovenaan.

Zet de iets minder belangrijke daaronder. En zo verder.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

Leg uit waarom jullie de plicht die op nummer 1 staat het belangrijkste vinden.

OPDRACHT 5

Kijk naar je antwoorden bij opdracht 3.

Kies een negatief voorbeeld van veiligheid uit de tabel. Schrijf dit voorbeeld op.

Wie moet het oplossen? _____

Wanneer moet het klaar zijn? _____

PLICHTEN VAN DE WERKNEMER

Een **werknemer** heeft ook plichten:

- Je mag jezelf en anderen niet in gevaar brengen.
- Je moet beveiligingen gebruiken als dat verplicht is.
Aangebrachte beveiligingen mag je niet veranderen of weghalen.
- Je moet beschermingsmiddelen dragen als dat verplicht is.
- Je moet samenwerken met de werkgever.
- Je moet voorlichting volgen.
- Je moet ongevallen en bijna-ongevallen melden.
- Je moet gevaren voor gezondheid of veiligheid melden.
- Je moet meewerken aan arbo-onderzoeken.

OPDRACHT 6

Welke plicht van de werknemer vind jij het belangrijkste?

Leg uit waarom je deze plicht het belangrijkste vindt.

OPDRACHT 7

Maak een poster over een plicht van de werknemer. Je mag zelf een plicht kiezen.

Op de poster laat je de plicht zien. En wat de plicht betekent.

Je laat ook zien waarom de plicht belangrijk is.

Hang de posters op en vertel elkaar over jullie poster.

RECHTEN VAN DE WERKNEMER

Een werknemer heeft ook rechten. Rechten zijn de dingen die je mag doen.

Of die je werkgever moet doen als jij daarom vraagt.

Je hebt recht op een veilige en gezonde werkomgeving.

RECHT OP INFORMATIE EN OPLEIDING OM VEILIG TE KUNNEN WERKEN

Wil je extra uitleg krijgen over je werk? Of wil je een opleiding doen voor je werk?

Zodat jij je werk veiliger kunt doen? Dan moet je werkgever je dit laten doen.

Kun je het zelf veilig maken? Dan mag je dat doen.

Er is bijvoorbeeld een brand op je werk. En jij weet hoe je een brand moet blussen. Dan mag je de brand blussen. Maar doe alleen iets tegen gevaar als je weet wat je moet doen.

STOPPEN MET WERKEN

Je mag stoppen met werken als:

- er direct gevaar dreigt, en
- de Inspectie SZW niet direct kan ingrijpen, en
- je dit direct aan je baas vertelt.

Je hoeft een werkonderbreking niet te melden bij de Inspectie SZW. Dat moet alleen als jij en je baas het niet eens zijn.

De Inspectie SZW zegt dan of de werkonderbreking mag. Hij zegt ook wanneer je weer verder kunt werken.

OPDRACHT 8

Kun jij een brandje op je werk zelf blussen? ja / nee

Wat zou jij doen als er een brandje op je werk ontstaat?

OPDRACHT 9

Bedenk een situatie waarin een werknemer mag stoppen met werken.

Wat moet de werknemer in ieder geval doen?

DE ARBOWET

Arbowet:

Algemene regels, verplichtingen en rechten

Arbobesluit en -regeling:

Specifieke voorschriften

Arbobeleidsregels:

Geven aan hoe je aan de specifieke voorschriften kunt voldoen

Arbobladen:

Algemene informatie, regels en normen voor een specifiek onderwerp

Arbo betekent arbeidsomstandigheden.

De Arbowet is een wet met regels voor het verbeteren van de arbeidsomstandigheden.

Het doel van de Arbowet is dus: verbeteren van de veiligheid, de gezondheid en het welzijn op het werk.

Er staan algemene rechten en plichten in de Arbowet. Je noemt dat een raamwet. Bij de Arbowet horen het Arbobesluit en de Arboregeling.

Hierin staat wat je precies moet doen in bepaalde gevallen.

Hoe je iets moet doen, staat in de Arbobeleidsregels en in de AI-bladen.

In de Arbowet staat dat je baas (de werkgever) en jij (de werknemer) samen de arbeidsomstandigheden moeten verbeteren. Jullie moeten daarom samenwerken en overleggen.

Arbowet

Gevaar

veiligheid

gezondheid

welzijn

werktijden

Effect

ongeval

verzuim

beroepsziekte

OPDRACHT 10

Wat is de Arbowet?

De Arbowet is een raamwet. Wat betekent dat?

OPDRACHT 11

De Arbowet is een raamwet. Er staan alleen algemene omschrijvingen in een raamwet. Kruis bij elke zin aan of de zin een algemene of een precieze omschrijving is.

Omschrijving	Algemeen	Precies
Je moet veilig door de gang kunnen lopen.		
In de gang mag niets staan waarover je kunt vallen.		
Een scooter moet veilig zijn.		
Een scooter moet een goed werkende rem hebben.		
Op het schoolplein mag je niet met een scooter rijden.		
Op het schoolplein moet je veilig kunnen lopen.		
Je moet een huisdier op tijd eten geven.		
Je moet een huisdier goed verzorgen.		
Bij een ramp moet je zorgen dat goede communicatie mogelijk is.		
Bij een ramp moet je zo snel mogelijk zorgen voor een telefooncentrale.		
De politie moet zorgen dat het verkeer veilig is.		
De politie bekeurt iedereen die te hard rijdt.		

OPDRACHT 12

Bedenk een raamwet die ervoor zorgt dat de school veiliger wordt.

Vertel je raamwet aan de groep. En luister naar de raamwetten van de anderen. Welke raamwet vind je het best?

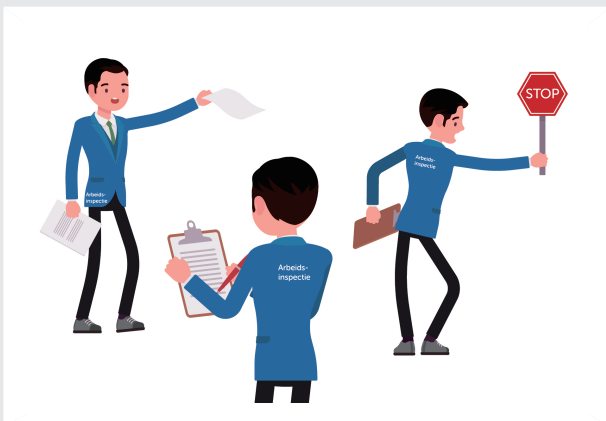
DE OVERHEIDSINSPECTIEDIENST VEILIGHEID EN GEZONDHEID: DE INSPECTIE SZW

De Inspectie SZW controleert of bedrijven de Arbowet goed uitvoeren.

Inspectie betekent kijken of iets in orde is.

Als een bedrijf de Arbowet overtreedt, kan de Inspectie SZW 4 dingen doen:

1. een eis stellen
De Inspectie SZW zegt dan wat er beter moet. En hoe het beter moet. En wanneer het klaar moet zijn.
2. een boete geven
Het bedrijf kan een boete krijgen.
De werknemer kan ook een boete krijgen.
3. een **proces-verbaal** opmaken
De Inspectie SZW onderzoekt wat er fout is gegaan en schrijft dat op.
4. het werk stilleggen
Het werk moet dan meteen stoppen.
Het werk mag pas weer beginnen als de Inspectie SZW dat goed vindt.

OPDRACHT 13

Wat doet de Inspectie SZW?

Welke 4 dingen kan de Inspectie SZW doen als een bedrijf de wet overtreedt?

1.

2.
